

УДК 81'373.43 = 161.2

ББК 81.2 Укр

І.М. Бабій, к. філол. н., доцент (м.Тернопіль)

Оказіонально-предметна номінація у художньому дискурсі Аркадія Любченка

Стаття присвячена аналізу індивідуально-авторської мовотворчості. У ній розглядаються іменникові авторські неологізми, які функціонують у художніх творах Аркадія Любченка. У статті проаналізовано семантику, дериваційну структуру та особливості функціонування іменникових лексичних інновацій. Із врахуванням семантико-граматичного підходу усі іменникові авторські неологізми А. Любченка поділено на три лексико-граматичні групи: назви осіб, іменники з конкретно-предметним значенням, іменники з абстрактним значенням. Найчисленнішими групами іменникових новотворів є назви осіб та абстрактні назви. Усі виявлені іменникові неолексеми утворені за традиційними словотвірними моделями, властивими українській мові. Продуктивними способами творення неолексем є суфіксація і словоскладання. Переважна більшість іменникових авторських неологізмів – стилістично навантажені у художньому дискурсі А. Любченка. Авторські номінації, як правило, містять оцінно-експресивне забарвлення у художніх творах письменника.

Ключові слова: новотвір, авторський неологізм, індивідуально-авторська номінація, лексична інновація, неолексема, складне слово, спосіб творення.

The article is devoted to the analysis of individual author's linguistic creativity. It considers the noun author's neologisms that operate in fiction by Arcadiy Liubchenko. The article analyzes the semantics, derivational structure and particulars of functioning of noun lexical innovation. Considering semantic-grammatical approach, all the noun authors' neologisms by A. Liubchenko are divided into three lexical and grammatical groups: the names of persons, nouns with specific object value, nouns with abstract value. The largest groups of noun neologisms are the name of persons and abstract names. All the revealed noun neolexemes are created by the traditional word building models, which inherent in Ukrainian. The productive ways of creating of neolexemes are suffixation and word composition. The vast majority of noun authors' neologisms are stylistically loaded in the artistic discourse of A. Liubchenko. The authors' nominations typically content evaluative and expressive color in the art works of writer.

Keywords: neologism, author's neologism, individual author's nomination, lexical innovation, neolexeme, compound word, the way of creation.

Постановка наукової проблеми та її значення. В останні десятиліття спостерігається посилення дослідницького інтересу до індивідуально-авторської номінації. У художньому дискурсі авторські неологізми виступають вагомим естетичним засобом формування письменницького ідіостилю. На думку відомої дослідниці-неолога Г. Вокальчук, вони «покликані в оригінальній формі віддзеркалити своєрідність світобачення і світосприйняття поета, вони є специфічними знаками авторського стилю, «продуктом» складних взаємовідношень у тріаді «світ – мова – мовець» [Вокальчук 2008:32]. У різних аспектах авторську неологічну лексику в українському мовознавстві розглядали такі дослідники: В. Русанівський, Г. Вокальчук, Н. Сологуб, О. Стишов, А. Мойсієнко, Ж. Колоїз, Н. Адах, Г. Сюта, С. Богдан, Л. Ставицька та ін. Неологічні розвідки виконані на матеріалі і поетичних, і прозових творів.

Актуальність нашого дослідження зумовлена оригінальністю та самобутністю ідіостилю Аркадія Любченка. «Шлях української прози 20-х років, як і поезії, був складним і неординарним: глибоко виважені концепції та ідеї зіштовхуються з поверховими маніфестами та гаслами, естетичний аналіз твору нерідко підмінюється політичним; точаться дискусії про форму й зміст творів мистецтва, про шляхи розвитку «пролетарської літератури», її традиції та новаторство, ставлення до класичної спадщини минулого» [Журба 2000:7]. Наснажена романтикою вітаїзму, творчість А. Любченка відображує тогочасне життя та дух епохи. Однак тривалий час творчий доробок цього талановитого письменника був вилучений, а його автор – забутий. Відома дослідниця життєвого та творчого шляху А. Любченка Леся Пізнюк зауважує, що «ще за життя Аркадія Любченка називали «найзагадковішою», «найтаємничішою» людиною, зараз він набув статусу «найзабутішого» члена ВАПЛІТЕ і поступово обростає легендами» [Пізнюк 1999:7]. Письменник «не був

репресований фізично, але морально – так. Можна сказати, що в 30-ті роки він став «представником «задушеного» чи «пресованого» «відродження» (серед кіл якого опинилися П.Тичина, М.Рильський, М.Бажан, І.Сенченко та багато інших), яке змусило замовчати «або перелаштуватися на «фарбовані дудки» [Пізнюк 1999:8]. Але, «незважаючи на трагічну долю митця, його творчість несе заряд життєвого оптимізму та ліричного світовідчуття» [Ткачук 2014: 226].

А.Любченко був яскравою творчою індивідуальністю. Його доробок становить мала проза, романи залишилися у чернетковому варіанті. М.Хвильовий називав свого товариша «вибагливим, вишуканим мініатюристом» європейського масштабу. Відомий літературознавець Микола Ткачук зауважує, що «новеліст прагнув поєднати в новелах дві стильові тенденції: реалістичну, з глибоким психологізмом та ліризацією, імпресіоністичними вкрапленнями та неоромантичну <...>. Як і тодішні прозаїки-імпресіоністи, Любченко плекав «рубану прозу», тобто застосовував короткі речення, мов спалахи, які передають хвилинні враження і настрої персонажів, багату кольорову палітру» [Ткачук 2014:223].

Для реалізації своїх ідейно-художніх завдань А.Любченко влучно і точно застосовував лексичні засоби української мови. Однак, зауважимо, що ще не достатньо досліджено й описано мову новел і оповідань письменника. Зовсім відсутні наукові розвідки, присвячені аналізу індивідуально-авторської мовотворчості митця, тому наше дослідження є потрібним і актуальним. Предметом лінгвістичного аналізу буде okazіонально-предметна номінація у художніх творах письменника.

Мета пропонованої праці – проаналізувати семантику, дериваційну структуру та особливості функціонування іменникових лексичних інновацій у творах А.Любченка, а матеріалом дослідження послужить його мала проза.

Для реалізації задекларованої мети необхідно розв'язати такі завдання: виявити лексичні okazіональні утворення, звірити їх наявність у тлумачних лексикографічних джерелах, описати семантику іменникових авторських неологізмів А.Любченка, охарактеризувати їх дериваційну структуру та з'ясувати способи словотворення, простежити особливості функціонування іменникових авторських неолексем у малій прозі письменника.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. У тлумачному словнику лінгвістичних термінів okazіональними називають «слова, що утворюються за наявними в мові моделями, але не використовуються в загальноживаному словнику. Okазіоналізми мають індивідуальний характер, вживаються тільки в умовах певного контексту, який дає змогу розкрити їхнє значення» [Єрмоленко 2001:113].

Неологічний словник Аркадія Любченка становлять іменникові, прикметникові, дієслівні і прислівникові авторські неолексеми, найбільше – прикметникових.

Із врахуванням семантико-граматичного підходу іменникові лексичні новотвори можна поділити на три лексико-граматичні групи: назви осіб, іменники з конкретно-предметним значенням, іменники з абстрактним значенням, які подамо у таблиці, зазначивши кількість неолексем кожної групи.

Іменникові авторські неологізми

№п/п	Лексико-граматичні групи	Кількість іменників
1.	Іменники з абстрактним значенням	50
2.	Назви осіб	20
3.	Іменники з конкретно-предметним значенням	5

Новотвори – назви осіб

Іменникові неолексеми, виявлені у творах А. Любченка, можна об'єднати у кілька лексико-семантичних груп. Індивідуально-авторська номінація осіб письменника відбувається за такими ознаками:

1) рід занять, діяльність: поет-творець, надсилач, шутульник (*Ну, і шутульники ви, бачу, ей-право <...> Але такими словами шуткувати не помагається* («Його таємниця», с.426); *Обережно, любовно, щоб зберегти первісну дорогу цілість (листа. – І.Б.), щоб почути ще запах надсилача <...>* («Два листи», с.238);

2) внутрішні (характерологічні) якості, психологічні властивості: **цицькун, урвихвіст, боягуз-музика** (*Зяму я знав з дитинства. Тоді ще, пригадую, його на вулиці дражнили «цицькуном», і нам, урвихвостам, чимало перепадало від його матері* («Зяма», с.41)]; *Кілька хвилин ми стояли, мов укопані <...> і лише хтось із товаришів пожартував з худорлявого боягуза-музики* («Зяма», с.43);

3) зовнішній вигляд, риси портрету: **жучки-очі, кучерки, вуглики-очі, кирпоносик** (*Згадалася невеличка постать у рудому кошуці, грубі риси обличчя, жучки-очі, такі швидкі й розумні... («Тихий хутір», с.66); Із надщербленого дзеркальця, <...> заясніли йому знайомі вуглики-очі* («Проста історія», с.348); - *Чекай, кирпоносику, зараз пошукаємо твого батька* («Його таємниця», с.428); *Я простягнув йому руку. Він пересмикнув плечима, невиразно чмихнув, засміявся. Жучки-очі розгублено бігали, бігали...* («Його таємниця», с.420);

4) соціальний стан, національність тощо: **дружина-хахлушечка, поет-інтелігент** (*Я й сам її погано знаю... хе-хе... тому й завів собі дружину-хахлушечку...* («Образа», с.196); *<...> про молодого поета-інтелігента з літературної ложі «Геть сором» <...>* («Образа», с.208);

5) політичні уподобання, вираження поглядів тощо: **петлюрчик, більшовики-бузувіри** (*- Не знаю... Спочатку... ніби наш, русин. Потім... потім і вуйко казав, що ви петлюрчик. У нас тут забігали петлюрчики... теж наші...* («Оповідання про втечу», с.145); *Тепер вона знає, що більшовики-бузувіри переслідують усіх християн, особливо поляків, і палять костьоли...* («Оповідання про втечу», с.148);

6) міжособистісні стосунки, ставлення до інших людей: **уподобанець, ворог-хижак** (*Там щойно закінчився ремонт цілої низки великих догідних будинків, у яких раніше жило совєтське начальство та різні його уподобанці, прислужники, прихильники* («Остання ніч», с.408); *Чого ж бо гайдарі кріпко засинали, чого добра князого не доглядали, ворога-хижака до табору підпускали?* («Гайдар», с.89).

Іменникові неолексеми А.Любченка на позначення осіб найчастіше утворені суфіксальним способом і словоскладанням. Продуктивними є моделі творення назв осіб за допомогою суфіксів **-ник, -ач, -ун, -ець**: **шутульник, надсилач, цицькун, уподобанець**, які утворені, як правило, від іменникових та дієслівних твірних основ, а саме: **надсилач** < надсилати, **цицькун** < цицька і под. Крім простих за структурою новотворів, у лексиконі А.Любченка заманіфестована низка індивідуально-авторських юкстапозитів. Твірною базою для таких дериватів виступає два іменники: **ворог-хижак, боягуз-музика, більшовики-бузувіри, дружина-хахлушечка** та ін.

Серед виявлених авторських номінацій осіб простежуємо стилістично нейтральні неолексеми на кшталт: **надсилач, шутульник** (у значенні «жартівник»), однак значно більше стилістичного навантаження лексем, що, як правило, містять оцінно-експресивне забарвлення у художньому тексті. Йдеться про такі авторські номінації осіб, як: **урвихвіст, цицькун, більшовики-бузувіри, ворог-хижак** і под. Естетика таких неолексем виразно проступає у самих контекстах, а саме: *Зяму я знав з дитинства. Тоді ще, пригадую, його на вулиці дражнили «цицькуном», і нам, урвихвостам, чимало перепадало від його матері* («Зяма», с.43); *Кілька хвилин ми стояли, мов укопані <...> і лише хтось із товаришів пожартував з худорлявого боягуза-музики* («Зяма», с.43). Як бачимо, в таких номінаціях простежується негативна оцінність.

Іменники-новотвори з абстрактним значенням

Вагоме місце в неологічному словнику А.Любченка займають іменникові лексеми з абстрактним значенням, які можна об'єднати у кілька тематичних груп, а саме:

1) назви психічних станів людини: **самопоглиблення, зверхтерпіння, недомисленість, незневольність, сум'ятність, щемітність, мітинговість** (Ніна <...> уважно прислухається, але **недомисленість**, явлена на її обличчі, свідчить, що Ніна не може ввіймати основну нитку розмови («Образ», с.196); І точнісінько, як за першої зустрічі, Ніна відчула, що їй бракує **незневольності**, що її опановує незрозуміла **сум'ятність** («Образ», с.219); <...> як іноді роблять ті, що хочуть продовжити солодку **щемітність** нетерпіння, або ті, що однаково бояться і великих неприємностей, і великих радощів («Два листи», с.238); Росло непереможне бажання щільно наблизитись до явища, доторкнутись до нього власною рукою і, зірвавши облуду захлипаної **мітинговості**, збагнути **незаперечне** («Його таємниця», с.419);

2) назви психічних властивостей, особливостей характеру: зосередкованість, уява-думка, гульливість, шалапутя, самозаховання (*Я не пізнав. Розхристана, сутула постать, обличчя густо заросло, а в очах замість колишньої спокійної зосередкованості – неспокійні вогники завзяття*) («Зяма», с.43); *Де безумна гульливість ватаг, що приходить із степу, де той посвист, зойк, шалапутя, і розкошлані бранки <...>* («Вертеп», с.324);

3) назви дій, рухів, процесів та способів виконання: **перевій, чутоба, дихтіння, погойдливість, уверт, клубкування, палахтіння, цкління, смокіт** (Ті, що позаду, наближались. Він чув уже їхнє **дихтіння**) («Кров», с.342); *З останнім спритом, з хитреньким увертом знову посипались нарікання і як вислід прийшло знову до прямого звинувачення влади* («Його таємниця», с.426); *Мишкові добре був знайомий цей тягучий смокіт у грудях, у горлі <...> Ніяк не заспокоїти це настирливе цкління* («Проста історія», с.363);

4) назви часових відрізків: **давнизна, далеке-давнє** (*І не хотілося йому думати ні про що. Хіба про минуле... Він спочивав душею тоді, коли думки були в далекому-давньому*) («Із темного передпокою», с.78); *Бо вже вклоняються химери давнизни, вже упокорено стеляться простори* («Вертеп», с.330);

5) назви звуків, звукових проявів дій, рухів, процесів: **гуль-галас, стуготнява** (*І знову цілу ніч із княжих наметів гуль-галас тривожний, аж луна тирсу хилила, аж часом з переляку коні*) («Гайдар», с.88); *Тим часом стуготнява, швидко наближаючись, обертається у цілий рій шорстких перекішених звуків <...>* («Вертеп», с.303);

6) назви, що характеризують спосіб життя, внутрішній світ людини: **зміщання, збуржуазнення** (*Про тупець, у який зайшла революція, і зміщання, збуржуазнення, патологічне переродження провідної комуністичної верстви*) («Його таємниця», с.427);

7) назви кольорів та їх відтінків: **ряботінь** (*Знову глянув, але вітрець колихав стінку галуззя, просіваючи невиразну ряботінь. Проте він полетів, як червона пляма злегка ворухнулася*) («В берегах», с.100);

8) назви збірних понять; **гуртовина, кочовисько, мостовиння** (<...> здійснюється, як це часто буває, ціла **гуртовина** невгавучих, оскраженілих звуків, що різко пройматимуть ваші істоти й нареши ті розірвуть оцю завісу («Вертеп», с.267); *Вже як покинули шпилі приморські, як повертали кочовиськом, піймався Вар* («Гайдао», с.89);

9) назви явищ природи тощо: **сонцевій, зеленосік, вітер-хуртеча, похолодь, протінь, дощовиння, шибеник-вітер** (*Сонцевієм роздувало молоді груди, наливало жили п'яною смолою, - ой, пливли в блакить зелені простори без кінця, без краю...<...> Зеленосоком м'язи натирав і нюхав м'язи, - о, він добре знав, як пахне сонце!*) («Гайдар», с.87); *Не Громодар креснув кресалом, розсипаючи лютий гуркіт, не вітер-хуртеча погнав оберемками хмари, заслоняючи сонце, здійснюючи зойки в повітрі, - смертним побоєм стикнулися в степу два невблаганні звірі* («Гайдар», с.91); *І що біглося йому легко, що довкола чорна ніч, і шибеник-вітер, і буйна бадьорість, - він був по-своєму вдячний* («Ворог», с.396);

10) назви пори року, дня, ночі і под.: **середзим'я, матінка-ніч** (*Було середзим'я. Саме така пора, коли сніг майже розтанув, на шляхах починало протряхати, але з півночі знову ввійнули морозні вітри, дедалі різкіші, нестримніші*) («Ворог», с.393); *Єдина надія на матінку-ніч. Треба тут переждати до темряви і – кроком руш!* («Оповідання про втечу», с.126).

11) назви з суфіксами суб'єктивної оцінки (зменшеності, здрібнілості, збільшеності, згрубілості): *лихоманочка*, *тасмничка* (*Лихоманочка* таки добре знесила мене («Оповідання про втечу», с.137); <...> щоб усе це лишилося між ними – хай, мовляв, буде в них така маленька скромна *тасмничка* («Образ», с.222);

12) назви, що характеризують життєвий шлях, який не залежить від волі людини: *доля-лиходійка* (І він ще раз проклинав свою долю лиходійку, яка не то що обминула його службовим щастячком, але й обмежила правом на членство у профспілці <...> («Кукіль», с.48).

Матеріал дослідження та його аналіз дозволяє стверджувати, що кількісно найбільшу і семантично найбільш розгалужену систему іменникових авторських неологізмів А.Любченка становлять іменники з абстрактним значенням. На відміну від конкретних, «абстрактні іменники позначають не власне предмети, не матеріальні об'єкти, а абстраговані, узагальнені людською свідомістю і представлені в мові у вигляді предметів дії, процеси, стани, якості і под., безпосередньо пов'язані з конкретними предметами» [*Вихованець 2004: 51*]. Іменники з абстрактним значенням є «назвами загальних і наукових понять; опредметнених статичних і процесуальних ознак, метрологічних одиниць, які мисляться людиною безвідносно до кількісних вимірів і сприймаються не органами чуття, а інтелектуально» [*Мойсієнко 2013: 255-256*].

У сучасній українській мові більшість абстрактних іменників є вторинними (похідними, мотивованими) словами, що містять суфікси на позначення абстрактності, а саме: **-ість**, **-нн(я)**, **-от(а)**, **-ик(а)** та ін. (**ніжність**, **страждання**, **доброта**, **діалектика** тощо), хоча наявні й непохідні абстрактні іменники, але їх значно менше (**метр**, **гумор**, **горе**, **біда** тощо).

У неологічному словнику А.Любченка майже всі виявлені абстрактні іменники – похідні, вторинні, більша частина яких утворена суфіксальним способом. Продуктивними виявились словотвірні моделі творення неологізмів за допомогою суфіксів **-нн(я)**, **-енн(я)**, **-анн(я)**, **-ість**: **незневольність**, **гульливість**, **мітинговість**, **змішання**, **збуржуазнення** та ін. Такі деривати утворені від прикметникових і дієслівних основ, а саме: **мітинговість** < мітинговий; **незневольність** < незневольний; **обуржуазнення** < збуржуазнитися і под.

Менш продуктивними є моделі творення абстрактних неолексем за допомогою суфіксів **-об(а)**, **-изн(а)**, **-инн(я)**: **чутоба**, **давнизна**, **мостовиння** та ін. Кілька іменникових неологізмів утворено за допомогою нульової суфіксації: **перевій**, **уверт** від дієслівних основ, а саме: **перевій** Ø – перевіяти; **уверт** Ø – увернути.

Неродуктивними способами творення іменникових лексем є префіксальний і префіксально-суфіксальний. Тільки один іменник-новотвір виник префіксально-суфіксальним способом від іменникової основи: **середзим'я** < зима (серед зими). Іменник **протінь** виник шляхом префіксації від іменника *тінь*.

Окрему групу іменникових лексичних інновацій з абстрактним значенням становлять складні неолексеми. Нерідко вони утворені юкстапозицією, як правило, шляхом поєднання двох іменників: **матінка-ніч**, **доля-лиходійка**, **вітер-хуртеча**, **шибеник-вітер**, **уява-думка** та ін., а саме: **шибеник-вітер** < шибеник, вітер; **уява-думка** < уява, думка; **вітер-хуртеча** < вітер, хуртеча тощо.

Змішаним способом творення виникла складна неолексема **сонцевій** – способом складання з нульовою суфіксацією (**сонцевій** Ø – сонце віяти).

Основоскладанням утворені іменники **зеленосік**, **ряботінь** від словосполучення іменника з прикметником: **зеленосік** < зелений сік; **ряботінь** < ряба тінь.

Неолексема **далеке-давнє** утворилася неморфологічним способом, а саме: субстантивацією, тобто переходом прикметника до розряду іменника. У лексичному складі сучасної української мови відсутнє слово **далеке-давнє**. Врахувавши граматичне оформлення цього слова, зауважимо, що первісно **далеке-давнє** виникло від прикметників **далеке** і **давнє**. Але у реченні «Він спочивав душею тоді, коли думки були в **далекому-давньому**» (с.78) в оповіданні «Із темного передпокою» простежуємо перехід прикметника до іменника.

Іменники-новотвори з конкретно-предметним значенням

Лексико-граматичний розряд конкретних іменників охоплює іменники, які «називають оформлені дискретні предмети, природні й соціальні явища, інституції тощо, які можна лічити й сприймати органами чуття (тобто розрізняти за допомогою дотику, зору, нюху, смаку тощо) [Мойсієнко 2013: 255].

У неологічному словнику А.Любченка ми виявили всього кілька конкретних іменникових неолексем. Це назва рослини **красень-клен** (*І довкола був спокій – тільки з трепетних, як лампади, красень-кленів капало й капало тічне золото («Via dolorosa», с.114)*) і назви тварини **гривун** (*Так недоторкливий гривун поводить баским оком – тремтить, мовчить, вичікує («Гайдар», с.88).*

Іменник **красень-клен** утворений способом юкстапозиції від двох іменників (**красень-клен** < *красень, клен*). Суфіксальним способом виник іменник **гривун** від іменника *грива* (**гривун** < *грива*). Словотвірним засобом виступає суфікс **-ун**, який зустрічається в основах іменників чоловічого роду, вказує на назви осіб (у цьому випадку – тварини) за характерними ознаками, поширений.

Висновки і перспективи подальшого дослідження. Уся система форм і засобів індивідуального словотворення Аркадія Любченка засвідчує самотність письменницького ідіостилю, репрезентує авторське світобачення, добрий естетичний мовний смак. Новизною та багатою естетикою виділяється корпус іменникових індивідуально-авторських неолексем. Зауважимо, що всі вони утворені за традиційними словотвірними моделями, властивими українській мові. Продуктивними способами творення іменникових лексичних інновацій виявились суфіксація та словоскладання. Переважна більшість авторських номінацій містить оцінно-експресивне забарвлення у творах А. Любченка. Всебічне та глибоке вивчення ідіостилю Аркадія Любченка – важливе завдання наступних наукових досліджень лінгвістів.

Література:

1. *Алексієнко 2013*: Сучасна українська мова: Морфологія: підручник/ Л.А.Алексієнко, О.М.Зубань, І.В.Козленко: за ред. А.К. Мойсієнко. – К.:Знання, 2013. – 524 с.
2. *Вихованець 2004*: Вихованець І.Р. Теоретична морфологія української мови: Академічна граматики української мови/ І.Р.Вихованець, К.Г.Городенська. – К.: Унів. Вид-во «Пульсари», 2004. – 400 с.
3. *Вокальчук 2008*: Вокальчук Г.М. Словотворчість українських поетів ХХ століття: монографія/ Г.М.Вокальчук. – Острого: Національний університет «Острозька академія», 2008. – 536 с.
4. *Єрмоленко 2001*: Єрмоленко С.Я. Українська мова. Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів/ С.Я.Єрмоленко, С.П.Бибик, О.Г.Тодор. – К.: Либідь, 2001. – 224 с.
5. *Журба 2000*: Журба С. Художній світ української імпресіоністичної повісті 20-х років ХХ століття/ Тернопіль: СМП «Астон», 2000. – 120 с.
6. *Любченко 1999*: Любченко А. Вибрані твори/ А.Любченко. – К.:Смолоскип, 1999. – 520 с.
7. *Мойсієнко 2013*: Сучасна українська мова: Лексикологія. Фонетика: підручник/А.К. Мойсієнко, О.В. Бас-Кононенко, В.В. Берковець та ін.; за ред. А.К. Мойсієнка; Київ. нац.ун-т ім. Т.Шевченка. – К.: Знання, 2013. – 340 с.
8. *Пізнюк 1999*:Пізнюк Л. Той самий Любченко // Любченко А. Вибрані твори/ Передмова Л.Пізнюк/А. Любченко. – К.: Смолоскип, 1999. – 520 с.
9. *Ткачук 2014*: Ткачук М.П. Українська література ХХ століття. Монографія/ М.П. Ткачук. – Тернопіль: Медобори, 2014. – 608 с.

Стаття посвячена аналізу індивідуально-авторському мові писателя. В ній розглядаються авторські неологізми-существительные, которые функционируют в художественных произведениях Аркадия Любченка. В статье проанализированы семантика, деривационная структура и особенности функционирования лексических инноваций-существительных. С учетом семантико-грамматического подхода все авторские неологізми-существительные разделены на три лексико-грамматические группы: названия лиц, существительные с конкретно-предметным значением, существительные с абстрактным значением. Самыми многочисленными группами новообразований являются названия лиц и абстрактные названия. Все выявленные неолексемы-существительные образованы по традиционным словообразовательным моделям, присущих украинскому языку. Продуктивными способами образования неолексем являются суффиксация и словосложение. Большинство авторских неологізмів выполняют стилистическую роль в художественном дискурсе А. Любченка. Авторские номинации, как правило, содержат оценочно-экспрессивную окраску в художественных произведениях писателя.

Ключевые слова: новообразование, авторский неологізм, індивідуально-авторська номінація, лексическа інновація, неолексема, сложное слово, способ образования.